

تحلیل و بررسی تطبیقی

خسرو و شیرین و خسرونامه با تکیه بر عناصر داستانی

دکتر رضا فهیمی * fahimi.ltr@gmail.com

استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی ساوه

چکیده

خسرو و شیرین حکیم نظامی گنجوی و خسرونامه منسوب به عطار نیشابوری اگرچه از نظر قدرت شعری و اهمیت در یک درجه و یک سطح نیستند، اما از نظر عناصر داستانی تا حدودی شباهت دارند. از نظر محتوا و درونمایه هرکدام از دو اثر، اثری عاشقانه است و موضوع آنها عشق دو دل‌داده است که پس از طی مراحل به وصال می‌رسند. تأثیر نظامی بر سراینده‌گان بعد از خود و از جمله سراینده‌گان خسرونامه مطالبی است که نباید از نظر دور داشت. هرچند که این دو اثر از جنبه عناصر داستان بررسی شده‌اند، اما این به هیچ وجه به معنی یکسان دانستن جایگاه این دو اثر نیست. در پژوهش حاضر دو اثر از نظر عناصر داستان و شیوه داستان‌سرایی با یکدیگر مقایسه شده‌اند و وجه تشابه و تمایز آن دو مورد بررسی قرار گرفته و شواهدی هم برای هر دو مورد ذکر شده است. در برخی عناصر همچون نداشتن پیرنگ قوی، یکسان بودن زبان شخصیت‌های داستان و یکنواختی لحن، شباهت وجود دارد و در برخی عناصر تفاوت‌هایی وجود دارد از جمله عنصر جدال در خسرو و شیرین بیشتر درونی و در خسرونامه بیشتر بیرونی است و نیز عنصر شخصیت در خسرو و شیرین یکنواخت‌تر، از خسرونامه است.

واژگان کلیدی

* خسرو و شیرین

* خسرونامه

* عناصر داستان

* تحلیل ساختاری